

Fredericia Kommune
Att: Annemette Bargum

Kystdirektoratet
J.nr. 2025 - 10341
Ref. loufr
Den 10. februar 2026

Lovliggørende dispensation til 2 indhegninger samt dispensation til 2 læskure/læsejl inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om lovliggørende dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til 2 indhegninger samt dispensation til etablering af to læskure/læsejl inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommene matr.nr. 24a, 29b, 117b og 391nl Fredericia Stadsjorder, i Fredericia Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver lovliggørende dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Ansøger skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Vilkår for dispensation

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Læskurene/læsejlene må kun være opstillet i perioden fra den 15. april til den 1. november.
- Læskurene/læsejlene skal tilpasses antallet af dyr i indhegningen. De må således ikke være større end at der er plads til det antal dyr der er i indhegningen.
- Læskurene/læsejlene må placeres inden for det rødmarkerede område på figur 2.
- Når områderne ikke længere skal afgræsses skal de to indhegninger fjernes.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Dispensationen må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Kystdirektoratet giver direkte besked til ansøger, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Fredericia Kommune har ansøgt om lovliggørende dispensation til 2 indhegninger og ansøgt om dispensation til etablering af 2 læskure/læsejl på matr.nr. 24a, 29b, 117b og 391nl Fredericia Stadsjorder.

De ansøgte matrikler er alle fuldt inden for strandbeskyttelseslinjen, beliggende i byzone og omfattet af lokalplan nr. 48, Fredericia, Østerstrand, der har til formål at udlægge området til offentligt friareal, og sikrer opholdsmuligheder langs stranden.

Et kort over de ansøgte matrikler ses på figur 1.

Et kort over de ansøgte indhegninger og placeringer af læskure/læsejl ses på figur 2.

En illustration af det ansøgte læskur ses på figur 3.

En illustration af det ansøgte læsejl ses på figur 4.

Fig. 1. Ortofoto 2025. Det strandbeskyttede areal er markeret med orange signatur. De sorte streger markerer de vejledende matrikelskel. Det røde område og de røde streger markerer de ansøgte matrikler.

Fig. 2. Tilsendt fra ansøger. På figuren er de ansøgte indhegninger markeret med sort streg og prikker. Områderne hvor læskur/læsejl ønskes placeret og flyttet rundt inden for er markeret med rødt.

Fig. 3. Tilsendt fra ansøger. På figuren ses et billede af den type læskur der ansøges om dispensation til.

Fig. 4. Tilsendt fra ansøger. På figuren ses et billede af den type læsejl der ansøges om dispensation til. Det bemærkes, at der ikke ansøges om side-sejl.

Ansøger har oplyst følgende:

"Formålet med græsningen er pleje af kystnære skræntarealer, der sikrer og forbedrer den biologiske mangfoldighed og samtidig bekæmper invasive plantearter sprøjtefrit (kæmpe-bjørneklo og arter af pileurt).

Begge arealer er karakteristisk græsland, som vi med denne pleje kan holdes lysåbent og begrænse udbredelsen af invasive arter. Det sydlige beliggende areal er vurderet til at være omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Det nordlige areal har potentiale til at få en mere varieret flora og hvormed vi kan fremme biodiversiteten. Vi har allerede registreret arter som liden klokke, krageklo, bidende stenurt på arealet.

Arealerne er ujævne og delvis meget skrånende, hvorfor en naturpleje med maskiner er vanskeligt.

Vi har talt med dyreholderen om at sætte maksimalt 8-10 dyr (geder) på i hver indhegning.

Lige nu har vi valgt at lægge om til græsning med geder, idet de er mere skånsomme overfor blomstrende urter. I vores dispensation efter husdyrgødningsbekendtgørelsen er der lagt op til, at der må holdes får, geder og små heste i indhegningerne. Det er for at vi har mulighed for at variere naturplejen – afhængig af hvilke dyr, der er til rådighed og variere antallet af dyr gennem sæsonen afhængig af tørkeforhold, så naturplejen kan tilpasses efter behovet.

Der skal sættes læskure op til dyrene. Specielt for geder gælder, at de ikke tåler vedvarende regn og derfor er det en betingelse fra dyreholderens side.

For at kunne dispensere til læskure i byzone, skal de flyttes rundt.

Enten hver 12. uge til en ny placering 0 meter fra den gamle, og hvor der indenfor det røde område skal være mindst 5 forskellige placeringer (færre hvis læskuret fjernes om vinteren). Eller 1 gang om året til en på placering mindst 25 meter fra den gamle, og hvor der indenfor det røde område skal findes 5 forskellige placeringer med 25 meters afstand til hinanden. Så hvis I lægger jer fast på 1 placering, kan der ikke dispenseres.

Det vil være bedst for naturplejen, at vi har mulighed for at udforme læskuret efter dyretype. Så derfor er der behov for fleksibilitet i valg af læskure. For at opnå en dispensation fra husdyrgødningsbekendtgørelsen, er det desuden en betingelse, at læskure skal flyttes rundt.

Ifølge udkast til græsningsaftalen skal der sommergræsses med geder. Græsningsperioden er fra 15. april til 1. november.

Antallet af dyr skal kunne opfylde formålet med afgræsningen (holde invasive plantearter i skak), uden at arealerne bliver overgræsset, og der stadig gennem græsningssæsonen findes blomstrende planter til gavn for insekter, samt at planter får mulighed for at sætte frø og sprede sig på denne måde.

Antal dyr tilpasses altså efter forholdene – som de forefindes på de tørre skrænter.”

Ansøger har tilføjet følgende:

”Der er tale om to læskure i min ansøgning. Det skal rettes til læskure / sejl. Med et sejl mener jeg en overdækning i form af et sejl.”

Ansøger har efterfølgende sendt billedet der fremgår i afgørelsens figur 4, og i samme mail oplyst følgende:

”Jeg vedhæfter er foto, der kan give jer en idé om hvad vi tænker.

Vores læsejl bliver dog mere enkelt – det bliver lavere (så det passer til geder) og uden sider og om muligt bliver nogen af hjørnerne fæstning i eksisterende træer/buske i stedet for pælen – så der kun bliver brug for 1-2 pæle.

På den måde kan det nemmere flyttes rundt på arealet - og dækker behovet.”

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om lovliggørende dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 111, Røjle Klint og Kasmose Skov) ligger ca. 3 km mod syd. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 95. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde er nr. 45, der ligger ca. 10 km mod nord i N78.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 95 og fuglebeskyttelsesområde nr. 45 ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på, at det ansøgte har et naturforbedrende formål. Herudover er der lagt vægt på den bynære placering samt afstanden til Natura 2000-områderne. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven. En ansøgning om lovliggørelse af allerede etablerede anlæg skal som udgangspunkt vurderes på samme måde som i de tilfælde, hvor der indsendes en forudgående ansøgning.

Naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, indeholder et generelt forbud mod at foretage ændring i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Der må f.eks. ikke placeres bebyggelse, ske beplantning eller terrænændringer, etableres hegn eller placeres campingvogne og lign., og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

Formålet med bestemmelsen er at sikre en friholdelse af strandene og de umiddelbart bagvedliggende kystområder mod indgreb, der ændrer den nuværende tilstand og anvendelse.

Indhegninger

Forbuddet mod hegning gælder, jf. naturbeskyttelseslovens § 15 a, stk. 1, nr. 3, ikke for sædvanlig hegning på jordbrugsejendomme.

Der er ansøgt om lovliggørende dispensation til to indhegninger, der er opført på ejendomme, der ikke er noteret som landbrug, hvorfor undtagelsen i § 15 a, stk. 1, nr. 3, ikke finder anvendelse.

Det ansøgte skal derfor behandles jf. den restriktive dispensationsadgang i naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1.

Efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, kan der kun i særlige tilfælde meddeles dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Der kan derfor kun dispenseres, hvis særlige forhold taler for det, herunder hvis der er tale om et nødvendigt formål, som bør gå forud for den generelle beskyttelsesinteresse, og der ikke ved en dispensation skabes præcedensvirkning i strid med det generelle formål med reglerne. Bestemmelsen administreres i praksis meget restriktivt.

Der kan i visse tilfælde, hvis ikke kystlandskabelige hensyn taler imod, dispenseres til hegning i forbindelse med naturpleje og/eller beskyttelse af områder, der er registreret med § 3-beskyttet natur eller kortlagt habitatnatur.

Kystdirektoratet vurderer ud fra ansøgningsmaterialet, at den ansøgte hegning falder ind under denne dispensationsmulighed. Der er i vurderingen lagt vægt på det oplyste om, at formålet med afgræsningen er naturforbedrende, at der er registreret § 3-beskyttet overdrev i den ene indhegning, samt at afgræsning potentielt kan medføre at den anden indhegning kommer til at fremstå med samme artssammensætning. Der er yderligere lagt vægt på, at terrænet er meget kuperet, hvorfor afgræsning er den nemmeste/bedste måde at pleje arealerne på.

Læskure/læsejl

Kystdirektoratet bemærker, at forbuddet i § 15, stk. 1, ikke gælder for *”byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugs- eller skovbrugsejendom eller for udøvelsen af fiskerierhvervet, og som opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger, idet der dog kræves miljø- og fødevarerministerens tilladelse for så vidt angår de nævnte bygningers nærmere beliggenhed og ydre udformning”*. Denne undtagelse fremgår af Naturbeskyttelseslovens § 15a, stk. 1, nr. 6.

Undtagelsen er for det første begrænset til **byggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt** for den pågældende landbrugs- eller skovbrugsejendoms drift eller for udøvelse af fiskerierhvervet.

Kystdirektoratet bemærker, at ovenstående undtagelse kun kan gøre sig gældende, hvis det ansøgte byggeri placeres inden for 20 m af eksisterende bebyggelse.

Der er ansøgt om dispensation til to læskure/læsejl, der opføres på ejendomme, der ikke er noteret som landbrug, hvorfor undtagelsen i § 15 a, stk. 1, nr. 6, ikke finder anvendelse.

Det ansøgte skal derfor behandles jf. den restriktive dispensationsadgang i naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, hvorefter der kun i særlige tilfælde kan opnås dispensation.

Kystdirektoratet vurderer, at der er tale om et sådant særligt tilfælde der kan opnå dispensation. Der er i vurderingen lagt vægt på, at de ansøgte læskure/læsejl er et nødvendigt led i et projekt der har et naturforbedrende formål.

Kystdirektoratet vurderer herudover, at der ikke er kystlandskabelige forhold der taler imod en dispensation. Der er i vurderingen lagt vægt på, at det bagvedliggende område fremstår med bebyggelse. Der er yderligere lagt vægt på, at læskure/læsejl bliver fjernet når der ikke er dyr i indhegningerne for at afgræsse.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund lovliggørende dispensation til to indhegninger og dispensation til to læskure/læsejl.

Med venlig hilsen

Louise Marie Frandsen
Kystdirektoratet
+45 20 84 98 42
loufr@kyst.dk

Bilagsliste:

- Bilag 1: Lovgrundlag
- Bilag 2: Klagevejledning
- Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 95 og fuglebeskyttelsesområde nr. 45

Afgørelsen er også sendt til:

- Fredericia Kommune, kommunen@fredericia.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Fredericia, dnfredericia-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Trekantområder, trekantomraadet@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Fredericia, fredericia@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare.

Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 95 og fuglebeskyttelsesområde nr. 45

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 95		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Næringsrig sø (3150)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Naturtyperne enårig vegetation på stenet strandvold (1210) og bøg på mor uden kristtorn (9110) er ikke til stede i habitatområde H95. De nævnte naturtyper gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 45		
Fugle:	Hvepsevåge (Y)	Isfugl (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))